

Pas a desnivell

Les febleses del quart poder

En el moment de redactar aquestes ratlles, en Josep M. Huertas Claveria continua a la presó. Tant de bo que quan vegin la llum, el periodista amic hagi recobrat la llibertat, la mica que ens toca per cap, almenys la que tenia abans d'ésser detingut. Volia expressar-li la meua manera de compartir la seva pena, les vegades que —durant aquests dies— m'ha dolgut no veure el meu nom entre els signants de declaracions a favor d'ell. En general, s'ha tractat de documents emparats per agrupacions professionals o cíviques que no m'inclouen a mi, i això (el fet de "no ésser-hi") m'ha deixat una mena de recança.. Valguin, doncs, aquestes paraules d'ara.

Els periodistes passen una mala temporada i potser no es poden queixar en exclusiva, perquè —si deixem de banda els ocupants del pòdium— tothom rep la pluja menuda o granada dels trencacolls. Però cadascú s'agrupa segons afinitats i simpaties i jo (que seré tota la vida un periodista aficionat, sense carnet) sento preferències pels professionals de la informació. Vull dir: en els moments d'agudització de la crisi, tendeixo a sentir-m'hi identificat. No crec que la part sentimental, la que no té res a veure amb nòmines ni retribucions, pugui ésser qualificada d'intrusisme.

Faig punt i apart per declarar que trobo convenient la serietat del carnet professional, el propòsit de regularitzar les activitats resguardant-les amb un títol. Però confesso que la meua llarga estada a Mèxic em va influir per sempre en una determinada direcció. Suposo que les coses deuen haver canviat, perquè aquell país, com gairebé tots, ha anat adoptant les gràcies i les manyes de les organitzacions estatals modernes. Mentre vaig viure-hi, l'estat vetllava pel lliure exercici de totes les professions; qualsevol ciutadà que s'hi veiés amb cor, podia establir-se sense altre requisit que fer constar a la placa de la porta, sota el

nom i l'especialitat triada, tres paraules d'obligatorietat legal: "Ejerce sin título". Per exemple: "Efraín Cuevas Cimatario. Médico-Cirujano. Ejerce sin título". De moment, fins que s'arribava a l'adaptació i a la familiaritat, feia esgarrifar una mica, però el cert és que no passava res, que no hi havia pas gaires més desgràcies que en altres llocs més inclinats a la prosopopeia. El joc era ben net i el pacient que no es deixava impressionar per l'avis de la falta de titularitat ja sabia —o havia de saber— el que s'hi jugava.

Algun d'aquests empírics havia adquirit una gran fama, com ara el "doctor" Donato Pérez, que tenia el consultori en una cèntrica avinguda de la capital, prop del "Monumento de la Revolución". El doctor Pérez havia inventat una panacea injectable de la qual es contaven miracles. Tenia tants clients que el consultori sobreeixia i els malalts feien cua al carrer. Els ajudants del doctor els injectaven en plena via pública, punxant-los a través de la roba, perquè no hi havia temps de despullar-los. Que jo sàpiga, mai no es va produir cap contratemps seriós. La fe pot molt i no hi ha pitjor malalt que aquell que no es vol guarir. El doctor Donato Pérez, carregat de prestigi, va presentar la seva candidatura per a President de la República i no va guanyar les eleccions perquè la política va per un camí i l'art de curar per un altre.

Ja es pot comprendre que, en un medi així, els periodistes exercien sense títol. Tenien senyalada una ratlla imaginària (però molt secreta) i mentre no la trepitgessin tot anava com una seda. Però quan algun d'ells s'arriscava a passar la ratlla, rebia de valent.

M'excuso per la llargada d'aquesta divagació. Tot plegat, per les ganes de dir que, amb carnet o sense, a través d'èpoques i països, exterioritzar opinions és una feina molt exposada. Que, malgrat tot i afortunadament, exerceix una rara seducció. ● PERE CALDERS